

Granskning av årsredovisning 2019

Hallsbergs kommun

Projektledare

Stina Björnram

Projektmedarbetare

Angelica Birgersson

Sofia Bengtsson

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller i upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det fastställda finansiella målet bedöms som uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. 43 procent av målen bedöms som uppfyllda. För det mål som bedöms som ej uppfyllt redovisas inga vidtagna åtgärder. För ökad transparens efterfrågar vi en konsekvent redovisning av utfallen för indikatorvärden.

Styrelsen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2019 är att kommunens finansiella mål uppfylldes och den övervägande andelen indikatorer bedöms helt eller delvis bidra till måluppfyllelse på sikt. Vi delar denna bedömning.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Avvikelse mot lag och god redovisningssed har påträffats avseende redovisning av medel från Migrationsverket.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2020-04-21 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-05-04.

Rapportens innehåll har sakgranskats av personal på ekonomiavdelningen.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Kan med fördel utvecklas med en sammanställd tabell som visar flera nyckeltal samt jämförelse mellan de senaste åren.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut. Upplysningar för koncernbolagen återfinns inte i förvaltningsberättelsen utan i eget avsnitt i årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om kommunens förväntade utveckling, dock saknas information om hela kommun koncernen i förvaltningsberättelsen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron för hela kommunkoncernen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport. De kommunala bolagen ingår inte i utvärderingen då de inte ingår i målen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och resultatet med justering för förändring av resultatutjämningsreserven.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Inkluderingen av hela kommunkoncernen behöver utvecklas i förvaltningsberättelsen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt dokumentet Mål och budget 2019–2021 som innehåller ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019. Tabellen nedan visar utfall och bedömning av det finansiella målet. Av redovisningen framgår att det finansiella målet bedöms som uppfyllt.

Mål	Indikator	Utfall	Bedömning
Hallsbergs kommun har god ekonomisk hushållning	Ekonomiskt resultat 1,6 %	4,6 %	Uppfyllt

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2019. Enligt budgeten har kommunfullmäktige beslutat om 14 strategiska mål som fördelats under fyra strategiska områden. För de strategiska målen har en eller flera indikatorer fastställts. Tabellen nedan indikerar måluppfyllelsegrad för målen.

Strategiskt område/ bedömning	Hållbar kommun	Livslångt lärande	Allas inflytande	God service	Andel
Uppfyllt	2	1	1	2	43 %
Delvis uppfyllt	3	1	2	1	50 %
Ej uppfyllt	0	1	0	0	7 %
Totalt	5	3	3	3	100 %

Av redovisningen framgår att 43 procent av verksamhetsmålen bedöms som uppfyllda och 50 procent som delvis uppfyllda. Ett verksamhetsmål, motsvarande 7 procent, bedöms som ej uppfyllt. Motivering för bedömning anges för samtliga mål. Inga vidtagna åtgärder redovisas för målet som bedöms som ej uppfyllt.

Vi noterar att utfallet för underliggande indikatorvärden inte konsekvent redovisas. Det gäller exempelvis indikatorn *Årliga mätningar för att mäta hur de som lever i kommunen upplever kommunens service. År 2019 ska 80 procent vara nöjda*. I redovisningen av utfallet anges att nöjd medborgarindex minskade, men inte vad utfallet är.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det fastställda finansiella målet bedöms som uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. 43 procent av målen bedöms som uppfyllda. För det mål som bedöms som ej uppfyllt redovisas inga vidtagna åtgärder. För ökad transparens efterfrågar vi en konsekvent redovisning av utfallen för indikatorvärden.

Styrelsen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2019 är att kommunens finansiella mål uppfylldes och den övervägande andelen indikatorer bedöms helt eller delvis bidra till måluppfyllelse på sikt. Vi delar denna bedömning.

Rättvisande räkenskaper

lakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av resultaträkningen för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

Intäkter har redovisats för lågt avseende:

- Kommunen har pengar från migrationsverket uppbokat som skuld i balansräkningen vilka avser inkomna medel från flera år tillbaka och borde därför ha intäktsförts tidigare år. Man har totalt uppbokat 29,5 mnkr, där 17,3 mnkr avser EKB och 12,2 mnkr avser flyktingenheten, redovisningen följer inte RKR R2. Kommunen skriver om avvikelserna i redovisningsprinciperna.

Totalt uppgår avvikelserna ovan till 29,5 mnkr. Felen bedöms som materiella och påverkar periodens resultat i väsentlig omfattning.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av balansräkningen för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Kommunen har en upptagen skuld till Migrationsverket i balansräkningen, vilken är ej korrekt hanterad, borde intäktsförts tidigare år. Se kommentar ovan under resultaträkningen.

Totalt uppgår avvikelserna ovan till 29,5 mnkr. Avvikelsena bedöms som materiella och påverkar periodens resultat i väsentlig omfattning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar erforderliga noter. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas inte som not i årsredovisningen.

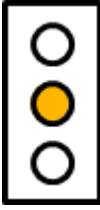
Upplysning lämnas om avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna. Skälen till avvikelserna framgår.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Avvikelser mot lag och god redovisningssed har påträffats avseende redovisning av medel från Migrationsverket.

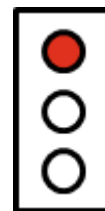
Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Kommunen har en ekonomi i balans Vår rekommendation är att inkludering av hela kommunkoncernen skall göras i förvaltningsberättelsen.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
<i>Finansiella mål</i>	Uppfyllt Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det fastställda finansiella målet bedöms som uppfyllt.	
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis uppfyllt Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten.	

Är räkenskaperna i
allt väsentligt
rättvisande?

Ej Uppfyllt

Redovisningen av
medel från
Migrationsverket har
inte hanterats korrekt.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att inkludera hela kommunkoncernen mer i förvaltningsberättelsen och att redovisningen kopplad till medel från Migrationsverket rättas.

2020-04-21

Lars Dahlin
Uppdragsledare

Stina Björnram
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Hallsbergs kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.